

ANTISZEMITA  
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK  
ÉS INCIDENSEK

---

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

---

2019. MÁRCIUS



BRÜSSZEL INTÉZET



---

## TARTALOMJEGYZÉK

---

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Összefogás	6
Brüsszel Intézet	6
A jelentésről	7
Módszertan	8
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2019. március	11
További gyűlöletcselekmények	12
Közösségi hírek, reakciók	15
Hivatalos és civil reakciók	18
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	19
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	20
A hónap krónikája	22
Kapcsolat és támogatás	24
Felhasznált irodalom	24
Impresszum	26



---

## VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

---



Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring-tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzéteszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlöletcselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbieket a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavéte-

le is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

Ebben a hónapban Alapítványunk egy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, mely a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozott. Egy budapesti hirdetőtáblára ismeretlenek „GÁZKAMRÁBA SOROS GYÖRGYÖT ÉS A MIGRÁNS MOHAMEDT” feliratot festettek.

A További gyűlöletcselekmények kategóriájába ebben a hónapban négy hír került. Az első hírben arról számoltunk be, hogy ebben a hónapban sorozatosan adott hírt a jobboldali média, korábbi jobbkios politikusokhoz köthető, évekkel korábbi, de időben pontosan nem ismert, antiszemita megnyilvánulásokról. A második esetben beszámoltunk róla, hogy Domonkos Lászlót bírta meg Dr. Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere egy ismeretterjesztő könyv megírásával, a magyar irodalom 1956 utáni történetéről. Domonkos legutóbb a tömeggyilkos Héjjas Ivánról írt könyvet, melyben a különítményest a magyar történelem legendás alakjának írta le. A harmadik esetben arról adtunk hírt, hogy március 15-e alkalmából két vitatott személyt, Döbrentei Kornélt és Takaró Mihályt tüntettek ki állami elismerésekkel. A negyedik hírben egy Trianonról szóló konferenciáról számoltunk be, ahol Horthy Miklóst méltatták.

Ebben a hónapban a Tett és Védelem Alapítvány egyik korábbi jogi eljárásához kapcsolódóan kaptunk értesítést. A Becsület/Kitörés napi náci megemlékezésen egy személy horogkeresztes zászlóval a kezében teljesítette a túrát, mely miatt Alapítványunk feljelentést tett még februárban. Két határozatot kézbesítettek a TEV részére. Egyikben felfüggesztették az eljárást, míg a másik arról határozott, hogy szükségessé vált egy tanú kihallgatása, így folytatják az eljárást.

---

## A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

---

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A már korábban is tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodott a közéletben. A helyzetet enyhíti, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak korábban negyvenhárom országgyűlési képviselőhelye mára huszonötre zsugorodott, de az antiszemita gyűlöletbeszéd a szervezet rendezvényein továbbra is megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvény-

szegések elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

### ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a status quo/chábád EMIH, a reform irányzatú Szim-Salom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblemikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

---

## BRÜSSZEL INTÉZET

---

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a Tett és Védelem Alapítvány által életre hívott Brüsszel Intézet, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoringmunka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoringmunka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az

Intézet létrehozta és üzemelteti az +36 510 0000 számon elérhető FORRÓDRÓT-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A Brüsszel Intézet kutatási terve a havi rendszeres monitoringjelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

---

## A JELENTÉSRŐL

---

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek<sup>1</sup> monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcsereélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, melyek hosszú idő óta ki van-

nak téve ennek. Annak hosszas bizonyítása pedig szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Egyrészt felbátorítja az elkövetőket vagy akár másokat, hogy a jövőben hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt pedig az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlöletcselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, mint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szegységet is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlöletmotivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.<sup>2</sup> A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlöletmotiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34–36)

<sup>1</sup> Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertan* részben.

<sup>2</sup> Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

---

## MÓDSZERTAN<sup>3</sup>

---

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlöletmotiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlöletesselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja<sup>4</sup> (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál<sup>5</sup>
- gyűlöletmotiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntetést. Az újonnan elfogadott Büntető törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. szakasza foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlöletbeszédet jelent, és a tényállás megállapításának

feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.<sup>6</sup> (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. szakasza a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. szakasz pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételeit tiltja.

Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlöletesselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a Büntető törvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a Büntető törvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlöletincidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített<sup>7</sup>, indikátorok vizsgálata alapján

<sup>3</sup> A módszertanunk lényegében változatlan a monitoringtevékenység 2013 májusi megkezdése óta. A módszertant Barna Ildikó dolgozta ki, az ő szövegét emeltük át ebbe a fejezetbe. Az apró formai változtatásokat külön jelezzük.

<sup>4</sup> A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

<sup>5</sup> Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

<sup>6</sup> A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

<sup>7</sup> Ezeket a *Módszertan* későbbi részében mutatjuk be.



döntünk arról, hogy az adott tettnek lehet-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud, vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonegy órás telefonos forródrótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozásra. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban

olyanok is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítjuk bele.<sup>8</sup>

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlöletesemények; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihegyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába<sup>9</sup>

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlöletcselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába. Ennek több oka lehet: nem Magyarországon történtek, nem egyértelműsíthető az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történéseknek.

<sup>8</sup> Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

<sup>9</sup> A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását pontosítottuk, ez eltér a 2013-as indulás utáni meghatározástól.

- Gyűlöletkifejezések, amelyek honlapon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.
- Egyéb hírek, melyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár büntetőjogi – következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszttagadás.

A másik kategorizáláskor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
  - személy elleni támadás, amely súlyos testisértést okozhat
  - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
  - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
  - bombák és levélbombák
  - emberrablás

- Támadás
  - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
  - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
  - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
  - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
  - tulajdon meggyalázása
  - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
  - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
  - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
  - zaklatás
  - rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
  - nyilvános gyűlöletbeszéd
  - virtuális gyűlölet
  - sértő magatartás
  - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
  - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.<sup>10</sup> Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

<sup>10</sup> Eppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

---

## ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK – 2019. MÁRCIUS

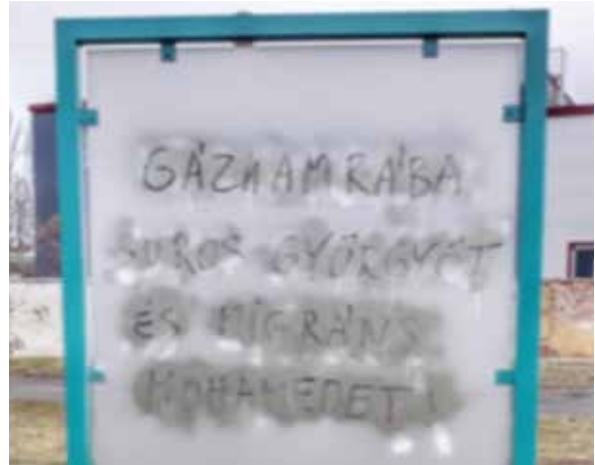
---

A Tett és Védelem Alapítvány márciusi monitoringtevékenysége során egy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, mely a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozott.

### GYŰLÖLETBESZÉD

*Antiszemita falfirka egy hirdetőtáblán*  
Forrás: zsurpubi.hu

**2019. március 3.** Egyik szimpatizánsunk hívta fel Alapítványunk figyelmét egy Facebook közösségi oldal csoportjának posztjára. Ebben egy képet posztoltak mely egy hirdetőtáblát ábrázol Budapesten, a kőbányai Sportligetben. Az egyébként üres, így a fehér felületet eltakaró üvegre ismeretlenek „GÁZKAMRÁBA SOROS GYŐRGYŐT ÉS A MIGRÁNS MOHAMEDET” felíratot írtak.



Forrás: facebook.com

Alapítványunk munkatársai a helyszínre érkező már csak a letakarított felülettel találkoztak.

---

## TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

---

A Tett és Védelem Alapítvány monitor-  
ingtevékenysége során 2019 márciusában  
négy olyan esetet azonosított, amely bár  
gyűlöletcselekmény, az időpontja ismeret-  
len, vagy jelentéktelenségük illetve az anti-  
szemita szándék egyértelműségének hiánya  
miatt nem képezik részét a statisztikának.

*Jobbikhoz köthető politikusok  
antiszemita megnyilvánulásairól cikkeztek*  
Forrás: origo.hu; hirtv.hu

**2019. március 1-26.** Ebben a hónapban  
a jobboldali média – többnyire az Origo  
hírportál – hozott nyilvánosságra több, a  
Jobbik korábbi, vagy éppen regnáló politi-  
kusaihoz köthető hang- és videófelvételeket  
a korábbi évekből.

A hónap első felében Gyöngyösi Márton-  
ról került ki egy 2013-as felvétel, amelyen  
az elhíresült „listázós” felszólalása után  
egy rendezvényen fejtette ki véleményét  
arról, hogy Izrael bármely állampolgára  
nemzetbiztonsági kockázatot jelent. Egy  
másik, szintén 2013-as videóban egy ren-  
dezvényen viccesnek nevezte és „*akik humo-  
rérzéssel rendelkeznek, és áthallásokra külön-  
ösen érzékenyek, különösen értékelni fogják*”  
felvetéssel ismertetett egy törvénytervezet.  
Utalt ezzel arra, hogy akkor a gáztározókról  
szóló törvénybe emelnék be, hogy a 2013-as  
költségvetési tervezet ötven százalék kom-  
penzációnövekedést biztosít a holokauszt-  
túlélőknek. Még mindig ebből az évből, egy  
lakossági fórumon Gyöngyösi azt mondta,  
„*a holokauszt az egy olyan érdekes állatfaj,  
amellyel kapcsolatban az indulatok nőnek*”.  
A Jobbik alelnöke azon élcelődött, hogy a  
holokausztot ahelyett, hogy elfelejtenénk,  
egyre inkább előtérbe kerül.

De a hónapban a Jobbik szóvivőjéről,  
Mirkóczki Ádámról is került elő egy felvé-

tel, melyen azt mondta: „*Mindig csak, min-  
dig kizárólag, mindig csak a holokausztról van  
szó. Ez a mi problémánk, nem az, hogy szó van  
róla, hanem az, hogy semmi másról, ez olyan,  
mint a piros ulti, hogy mindent visz (...)*”

A hónap vége felé egy újabb videóról  
számolt be az Origo, mely a Jobbik egy  
frakcióülésén készült 2012-ben. Ebben az  
akkori elnök Vona Gábor a vállaltan zsi-  
dó származású Szegedi Csanád kapcsán  
*Saul-fordulatról* beszélt, aki szerinte át-  
állt a zsidókhoz. De olyan is elhangzik az  
anyagban, hogy a pártnak „*zsidószakértője*”  
is volt – Hegedűs Lórántné személyében. A  
politikus a frakcióülésen arról értekezett a  
párton belüli egyik problémáról, hogy „*az  
egyik zsidó ajnározza a másikat*”. Az esethez  
kapcsolódóan Balczó Zoltánról, a Jobbik  
EP képviselőjéről is került ki egy felvétel  
az Origo oldalára. A politikus frakciótársai  
előtt azzal dicsekedett, benne volt egyszer  
az antiszemita évkönyvben: „*Nagyon örülök,  
hogy benne voltam egyszer már az antiszemita  
évkönyvben, szerkeszti Karsai, (...) – mondta  
mindezt azt megeáfolandó, hogy ő márpe-  
dig antiszemita.*

Az eset kapcsán a TEV elnöke is megszól-  
lalt. „*A Jobbik egy bűnben fogant párt*” – így  
reagált Bodnár Dániel 2019 március 26-án  
a HírTV által feltett kérdésre. Kifejtette:  
csak kifelé kommunikálja a Jobbik, hogy  
szakított rasszista, antiszemita múltjával,  
valójában radikális párt maradt. „*Alap-  
vetően az antiszemitizmus, a rasszizmus, a  
cigányellenesség a legfontosabb identitáské-  
pező eleme és mint ilyen párt, alkalmatlan arra,  
hogy egy demokratikus intézményrendszernek  
a része legyen. Ennek okán, minden újabb és  
újabb bizonyíték, amely alátámasztja csak egy-  
gyel több esély arra, hogy kimondjuk, hogy a  
Jobbik alkalmatlan a szalonképes európai-nívó  
politizálásra.*”

*Antiszemita tömeggyilkost méltató  
újságíró bízott meg Kásler Miklós  
egy irodalomtörténeti könyv megírásával*  
Forrás: index.hu; 168ora.hu

**2019. március 7.** A tömeggyilkos Héjjas Ivánt védelmébe vevő, a különítményest a magyar történelem legendás alakjának tartó Domonkos Lászlót bízta meg Dr. Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere egy ismeretterjesztő könyv megírásával a magyar irodalom 1956 utáni történetéről.

Domonkos László feladata „*a magyar irodalom története 1956-2018 munkacímű ismeretterjesztő könyv*” megírása.

Domonkos az elmúlt években elsősorban a jobboldalon kedvelt történelmi témákról írt, a Trianoni Szemle szerkesztője, az áltudományos szabadkőműves-leleplező Raffay Ernő eszmetársa, valamint a Magyar Hírlap újságírója – jegyzi meg az Index.

Domonkosnak két fő témája, szívügye van: a modern magyar történelem jobboldali-revizionista átírása, a tényeket az írói szabadság jegyében időnként meglehetősen lazán kezelve, valamint a kultúrharca a „másik oldal”, vagyis a liberális-baloldali írók és intézmények ellen. Egyik legújabb könyvében azt a Héjjas Ivánt próbálta tisztára mosni, aki a Tanácsköztársaság után különítményeseivel antiszemita tömeggyilkosságokat követett el. Domonkos könyvében azt fejtegette, hogy „*Héjjas a XX. századi magyar történelem azon legendás alakjai közé tartozik, akikkel szemben az egyik leggyalázatosabb karaktergyilkosságot követték el*”.

A könyvről Alapítványunk 2018. szeptemberi és októberi antiszemita gyűlöletcselekmények és incidensek jelentéseiben is beszámoltunk. Akkor azt írtuk: „*A könyv legtöbbet hivatkozott forrása egy olyan írás, amit más nem láthatott, aminek elfogultsága nem is lehet kétséges, és aminek néhány tárgyi tévedését még Domonkos is megemlíti. Irodalomnak viszont gyenge, eszmeisége nem támogatható, a szerző zsidóság iránti ellenszenvé kimutatható, így olvasásra nem ajánljuk.*”

*Vitatott személyeket tüntettek ki  
március 15-e alkalmából*  
Forrás: magyarnarancs.hu;  
huppa.hu;

**2019. március 15; március 22.** Döbrentei Kornél és Takaró Mihály is állami kitüntetést, az írók és költők számára alapított Babérkoszorút kapott a nemzeti ünnep alkalmából. Döbrentei 2004-ben, a Tilos Rádió ellen szervezett tüntetésen és előtte olyanokat mondott, hogy „*a zsidótörvényeket éppen a zsidóság megmentése érdekében, mintegy összekacsintva a zsidóság akkori vezetőivel hozták meg*”. A lapok felidéztek azt a véleményét is, hogy a zsidóság „*nem éppen a honszerető, nyájias népréteg szerepében tűnik fel*”, de felszólalt „*a népünk megsemmisítésére törekvő, vallási köntösben folytatott engesztelhetetlen háború ellen*” is. Megnyilvánulásait Kertész Imre is antiszemitának minősítette, és Döbrentei miatt lépett ki az Írószövetségből mintegy 160 író, köztük Nadas Péter, Szabó Magda, Esterházy Péter és Konrád György.

Takaró Mihály József Attila díjat kapott. Takaró Kertész Imre Nobel-díja után nem csak azt fejtette ki többször, miért gyengék a művei, de rendszeresen érvelt amellel is, hogy miért nem magyar Kertész Imre. Később, a Magyar Narancs megjegyezte, hogy Takaró A Mi Hazánk Mozgalom nemzeti estjén *Magyar kultúra tegnap, ma, holnap* címmel tartott előadást.

Döbrentei Kornél babérkoszorújáról egyébként világszerte nagyon sok tekintélyes orgánus beszámolt, túlnyomórészt rövid hírben. „*Mármost Döbrentei Magyarországot határain túl messzemenően ismeretlen, és aki mégis ismeri, az nem a költészete, hanem egy botrány alapján hallott róla*” – írta Stephan Löwenstein, a FAZ tudósítója. Felidézte, hogy 14 évvel ezelőtt több mint száz író lépett ki az Írószövetségből, hogy így tiltakozzon Döbrentei antiszemitának tartott megnyilvánulásai, pontosabban az ellen, hogy a szövetség ezekből nem vonta le a konzekvenciákat. Löwenstein részletesen felidézte azt is, hogy Döbrentei akkoriban egy olyan szélsőjobboldali megmozduláson vett részt, ahol izraeli zászlókat égettek el, s ott egyebek között azt mondta: „*tiltakozni*”

*kell a magyar nép elleni morális holokauszt ellen, amelyet kosztümös és maszkot viselő hamis próféták vezényelnek, csak a szakálluk valódi*". Ezt, és Döbrentei más kijelentéseit a zsidókra történt utalásként értelmezték.

A Süddeutsche Zeitung Magyarországon élő tudósítója azt írta: a 72 éves Döbrenteit szinte sajnálja az ember, hiszen ma sem olvassák, csupán politikai jelzésnek használják. A díj nem irodalmi teljesítményének, hanem botrányság figuraként meglévő potenciáljának szól. Ő maga nyilván majd még jobban beleéli magát az igazi magyar értékek utolsó katonájának szerepébe, akit az úr választott ki erre, ő ad hozzá szárnyakat, és akit az egész világ félreismer. Ahol megjelenik, mindig dühbe lovalja magát, hangos és szenvedélyes. Javára kell írni, hogy teljes szívvel hiszi, amit mond – ehhez mások nem ennyire tartják magukat.

*Horthy méltatta Schmidt Mária egy Trianonról szóló konferencián*

Forrás: varosikurir.hu; nepszava.hu

**2019. március 25-26.** Trianonról volt két-napos tudományos konferencia a Magyar Nemzeti Múzeumban.

Kásler Miklós emberi erőforrásokért felelős miniszter azt kérte köszöntő levelében a konferencia résztvevőitől: segítsenek megérteni a történeteket, mert Trianon tragédiája velünk él, s mert fontos a nemzeti összefogás, hiszen a Kárpát-medence csak akkor volt sikeres, ha béke és összefogás jellemezte.

Schmidt Mária előadásának középpontjában Horthy Miklóst csak úgy emlegette, mint a nemzet önbecsülésének újjálesztőjét. A Terror Háza Múzeum főigazgatója előadásában többek között azt emelte ki: *„az első világháború Magyarország számára azáltal vált tragédiává, hogy az ország nem találta a megfelelő embert, akinek a vezetésével megvédhette volna magát.*” Ezen a ponton vezette fel a kormányzót. Mint fogalmazott: *„Horthy Miklós visszaadta a nemzet önbecsülését, három gróf, Bethlen István és Teleki Pál miniszterelnök, valamint Klebelsberg Kuno kultuszminiszter pedig segített megmenteni az országot, megtartani a nemzetet.*” Beszédét azzal zárta a múzeumigazgató, hogy bár a magyarság elvesztett két világháborút és a hidegháborút, mégis győztesként léphetett a következő századba, mert szabad és független nemzet.

---

## KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

---

*Valószínűleg 2019-ben sem nyit meg a Sorsok Háza*

Forrás: nepszava.hu; index.hu

**2019. március 2.** A Népszava írta meg, hogy Magyarországra jött, és Köves Slomóval, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbijával tárgyalt Paul Shapiro, a washingtoni Holokauszt Múzeum képviselője. A téma az EMIH tulajdonába adott Sorsok Háza, az évek óta üresen álló józsefvárosi emlékközpont volt.

Az ötlet 2013-ban született, majd már jelezte a Mazsihisz (Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége), hogy esélyes, hogy Schmidt Mária irányításával a magyar hatóságok felelősségét mentető kiállítás jöhet létre, 2014-re kivonultak a nemzetközi tanácsadó testületből, majd végül azt otthagyták a külföldi szakértők is. A koncepció több helyről is éles kritikákat kapott, többek között az USA Holokauszt Emlékmúzeumból. A Sorsok Házát és annak üzemeltetését tavaly adta át a kormány a Köves Slomó vezette EMIH-nek (Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség).

Paul Shapiro néhány hónapja azt írta, "Orbán Viktor miniszterelnöki hivatalának döntése az erősen torzító kiállítási terv megvalósításáról ellentmond az USA múzeumának 2015-ben nyújtott biztosítékoknak, miszerint a történetileg elhibázott terv lekerül a napirendről, és a tervezet szerzője, Dr. Schmidt Mária nem vesz részt az új emlékmúzeum kialakításában". A lap szerint a találkozó ténye így viszont azt jelzi többek között, hogy Schmidt Mária végül kikerül a koncepció elkészítéséből.

Más változások is körvonalazódnak az utóbbi időben. 2018 végén jelezte Robert Rozett, a Jad Vasem múzeum, a világ legjelentősebb holokauszttal foglalkozó tudományos intézete szakértője, hogy nagyon nincs megelégedve a Sorsok Házának koncepciójával. A kiállítás nem helyezi általános kontextusba a magyarországi zsidóüldözéseket, csak a gyermek áldozatok személyes tragédiáira koncentrálnak, nem foglalkoznak a nyilas

hatalomátvétel előtti zsidóüldözésekkel és nincs szó a magyar hatóságok szerepvállalásáról zsidók deportálásában, mondta többek között. Orbán Viktor 2019 elején azonban izraeli látogatásakor már teljesen új koncepciót ígért Izraelnek a Sorsok Házáról.

Köves Slomó szerint idén sem nyithat meg a múzeum. Úgy fogalmazott: „*Nehezen tudom elképzelni, hogy ebben az évben megnyíljon a Sorsok Háza. (...) A magyar kormány, csakúgy, mint a projekt kialakításában résztvevő többi szereplő célja, hogy egy, a ma nyelvén szóló, széles rétegeket megszólító, intellektuálisan és emocionálisan egyaránt megérintő és hiteles kiállítási anyag jöjjön létre. Ennek a kidolgozása időt igényel.*”

*Magyarország is csatlakozott a „Hate Stops Here” kampányhoz*

Forrás: neokohn.hu

**2019. március 9.** A Cionista Világszövetség (WZO) és a Tett és Védelem Alapítvány villámtüntetések szervez a világ nagyvárosaiban, hatékonyabb fellépést sürgetve az Európát egyre jobban fojtogató agresszív zsidóellenesség ellen.



Forrás: facebook.com

A WZO a világ mintegy 60 helyszínén kíván tüntetéseket és felvonulásokat rendezni. „Eljött az idő, hogy fő prioritásként kezeljük az antiszemitizmus kérdését (...) nem fogunk tovább csöndben túrni, és nem folytathatjuk az eddigi gyakorlatot” – fogalmazott a szervezet egyik vezetője az israelnationalnews.com című lap beszámolója szerint. A szervezet arra a jelenségre próbál válaszokat keresni, amely az utóbbi hónapokban egyre inkább borzolja a kedélyeket a világ zsidósága számára: a második világháború óta nem tapasztalt agresszív antiszemitizmus megjelenésére Európában.

Köves Slomó: *A Jobbik ma is káros a zsidóságra nézve*

Forrás: valaszonline.hu; hv.g.hu

**2019. március 20.** Interjút adott a Válasz Online-nak Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbija. Szerinte a Jobbik ugyanaz maradt, a baloldal és véleményformálói nagy hibát követtek el, amikor kiengedték a karanténból. Ezért a baloldal és a Jobbik összefogását meg kell akadályozni, az ugyanis káros a zsidóságnak, ezt képviselik



forrás: Tett és Védelem Alapítvány

A magyar eseményre a Cipők a Duna-parton emlékműnél került sor, ahol a nemzetközi kezdeményezés keretében, egy időben tehetnek a résztvevők az antiszemita jelenségekkel szembeni határozott közösségi fellépésért. „Napjainkban ismét tanúi vagyunk a szomorú valóságnak, a szemünk előtt kibontakozó antiszemitizmus egyre erősebben tolatkozó agresszivitásának. Világszerte egyre erőszakosabb és a veszélyesebb antiszemita támadások történnek nap, mint nap, a vele szembeni fellépésben sokszor a tehetetlenséget és erőtlenséget látjuk”.

az EMIH-hez kapcsolható médiumok, a 168 Óra és a Klubrádió.

Azt mondta a tettek számítanak, ezért nem hisz a Jobbik megjavulásában. A Jobbik csak a hatalmi érdekei miatt szünetelteti antiszemita, rasszista kijelentéseit, nincs jele, hogy más programja lenne, és az sem perdöntő, hogy a párt egyes politikusai a Mi Hazánkba távoztak. De „nem emeli a komfortérzetet” az, hogy mi hazánkos politikuskok sokszor szerepelnek a televízióban.

Elmondta azt is, károsnak tartja a baloldal és a Jobbik összefonódását. „Ha a baloldali pártoknak már nem olyan éles határvonal egy antiszemita programot hirdető párt megítélésnek kérdése, akkor nekünk, zsidó közösségnek kell tennünk ezért.” – utalt ezzel arra, hogy a



168 Óra és a Klubrádió bár nem az EMIH tulajdona, de annak ráhatása van a kiadó cégére. Kérdésre, hogy akkor a 168 Óra politikai célt szolgál, a rabbi azt mondta, "Olyan politikai cél ez, ami a zsidó közösségre közvetlen hatással van". Ugyanakkor hozzátette azt is, hogy nincsenek pártpreferenciái.

Szóba kerültek más aktuális témák – melyeket e havi jelentésünkben is feldolgoztunk. Köves rabbi beszélt Döbrentei kitüntetéséről is, melyről azt mondta: „Ez a díj nagyon kellemetlen.” Hozzátette: „Esetenként a komfortérzet hiányát okozza, hogy a magyar jobboldal holdudvarában elismerést kapnak olyan véleményformálók, akik a XX. századi magyar történelemtől vállalhatatlan kijelentéseket tesznek.”

*Róna Tamás főrabbi kapta idén a Scheiber Sándor-díjat*

Forrás: MTI

**2019. március 20.** Róna Tamás főrabbi, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem (ORZSE) tanszékvezető tanára kapta idén a Scheiber Sándor-díjat. Az elismerést Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára és Fürjes Zoltán helyettes államtitkár adta át Budapesten.

A díjat tavaly Szalai Kálmán, Alapítványunk titkára kapta.

Az 1995-ben alapított, évente odaítélt Scheiber Sándor-díjat azok kaphatják meg, akik a hebraisztika, judaisztika, zsidó vallás és az oktatás, valamint a zsidó és nem zsidó emberek közötti párbeszéd és tolerancia előmozdításáért – a magyar kultúra szolgálatában – kimagasló munkát végeztek.

Scheiber Sándor (1913-1985) a nyelvtudományok nagydoktora, a Magyar Izraeliták Országos Rabbistületének elnöke és 1950-től az Országos Rabbiképző Intézet igazgatója volt. Kutatói munkássága során héber kéziratokkal, az úgynevezett geniza-kutatással foglalkozott, és a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonában lévő dokumentumok teljes feldolgozására vállalkozott.

*Heisler András: Magyarországon*

*„csak” verbális antiszemitizmus van*

Forrás: nepszava.hu; magyarnarancs.hu

**2019. március 23.** Magyarországon nincsenek fizikai atrocitások, sem zsidó emberek, sem zsidó intézményekkel szemben. "Magyarországon 'csak' verbális antiszemitizmus létezik, ami mellett persze nem szabad szólanul elmenni" – többek között erről beszélt Heisler András, a Mazsihisz elnöke Manfred Weberrel, az Európai Néppárt frakcióvezetőjével budapesti látogatásán.

A Népszavának adott interjújában Heisler elmondta, hogy Webernek hangsúlyozta, a kormánnyal széles körű az együttműködésük, ugyanakkor a problémákról is beszélt. Kijelentette többek között, hogy: "Tudjuk, ha egy társadalomban a gyűlölet energiái feldúsulnak, az képes bármely kisebbség ellen aktivizálódni."

*„Fontos azonban kimondani: az EMIH működése legitim Magyarországon, s lenne feladata is. A probléma ott kezdődik, amikor túl akarnak terjeszkedni ezen, és megpróbálnak úgy mutatkozni, mint ha ők lennének a magyarországi zsidóság képviselői" – mondta a Mazsihisz elnöke.*

---

## HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

---

*Orbán Viktor: Ma új jellege van az antiszemitizmusnak*

Forrás: atv.hu; origo.hu

**2019. március 3.** A magyar kormányfő interjú adott a Welt am Sonntag című konzervatív német lapnak, melyet több hazai napilap is szemlézett. Orbán Viktor a magyar-német viszonyról, a közelgő európai parlamenti választásokról, de a migrációról és Jean-Claude Junckerről is beszélt.

Utóbbi kapcsán a magyarországi plakát-kampány is szóba került. Azt mondta, *"Egy ilyen plakátról Magyarországon senkinek nem jut az eszébe az antiszemitizmus"* – jelentette ki a felvetésre, hogy a kérdező szerint a plakát antiszemita vonásokat hordoz. Hozzátette, amiatt gondolhatja ezt, mert

német és másként gondolkodik. *"Mi a zsidó származású magyarokat elsősorban nem is zsidóknak, hanem magyaroknak tekintjük. A személyekre kihegyezett kampány sem itt, sem az angolszász világban nem okoz meglepetést. Ez számomra egy német problémának tűnik."*

Az antiszemitizmus kérdésében kifejtette azon véleményét, hogy *"régiben létezett antiszemitizmus a keresztény jobboldalon Magyarországon is, de azt visszaszorítottuk"*, és ma *"új jellege van az antiszemitizmusnak: a zsidók és az Izrael ellen irányuló ellenségeséget ma a migráció hozza be a társadalmainkba"*.

*"Ezért van az, hogy Nyugat-Európában az antiszemitizmus nő, míg Közép-Európában csökken. Európának nincsen koncepciója ez ellen, pedig kellene"* – fejtette ki Orbán Viktor.

---

## HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

---

*Benjamin Netanjahu:  
Magyarország határozottan fellép  
az antiszemitizmus ellen*

Forrás: MTI; origo.hu

**2019. március 19.** Szijjártó Péter kül-  
gazdasági és külügyminiszter és Benjámín  
Netanjahu izraeli miniszterelnök magyar  
külgazdasági képviseletet nyitott Jeruzsá-  
lemben.



*„Rendkívül nagy és gyors változások mennek  
végbe a világpolitikában és a gazdaságban, és  
ezek a változások nagy hatással vannak a kis,  
nyitott gazdaságú országokra, mint amilyen  
Magyarország” – magyarázta Szijjártó Pé-  
ter. Ezért döntöttek úgy, hogy külgazdasági*

képviseletet nyitnak Jeruzsálemben, hogy  
személyes jelenléttel is segítsék a kapcsola-  
tépítést.

Szijjártó Péter szerint azonban többről  
van szó, mint két ország pragmatikus gaz-  
dasági együttműködéséről, Magyarország  
és Izrael között valódi barátság van. Ma-  
gyarország mindig harcolt azért, hogy a  
nemzetközi közösség fair és kiegyensúlyo-  
zott megközelítést alkalmazzon Izraellel  
szemben – jelentette ki.

A külügyminiszter úgy fogalmazott, a  
képviselet megnyitása, valamint a magyar  
kulturális évad megrendezése Izraelben bi-  
zonyítja, hogy Magyarország milyen nagy  
jelentőséget tulajdonít az Izraellel ápolt  
kapcsolatoknak.

Benjámín Netanjahu szerint rendkívüli  
jelentőségű a képviselet megnyitása. Úgy  
vélte, hogy a Magyarország és Izrael közöt-  
ti kapcsolat, barátság soha nem volt olyan  
erős, mint most, ahogyan a kereskedelmi  
kapcsolatok sem voltak olyan szorosak,  
mint jelenleg. Emellett a két ország több te-  
rületen is hatékonyan együttműködik – tet-  
te hozzá. Az izraeli kormányfő megköszön-  
te, hogy Magyarország kiáll Izrael mellett  
a nemzetközi fórumokon, valamint határo-  
zottan fellép az antiszemitizmus ellen.

---

## A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

---

*Határozat nyomozás felfüggesztéséről,  
majd folytatásáról*

Forrás: Tett és Védelem;

**2019. március 6.** Mint arról február havi jelentésünkben beszámoltunk, bár a rendőrség idén a Várból kitiltotta a Becsület/Kitörés napi náci megemlékezést, azt az ehhez kapcsolódó túrával mégis megtartották Budapesten. A Börzsöny Akciócsoport szervezésében az idei évben február 9-től 10-ig került sor az ún. Kitörés Emléktúrára. Az index.hu beszámolója szerint egy vélhetően német állampolgárságú személy Budapest XII. kerületében, a Normafát követő és a Csacsi-rétet megelőző szakasztól kezdve horogkeresztes zászlóval a kezében teljesítette a túrát. Az írásban a szerző beszámol arról is, hogy az ismeretlen személy a horogkeresztes zászlót közterületen is használta. A fentiek miatt Alapítványunk feljelentést tett a BRFK XII. kerületi Rendőrkapitányságon.

A BRFK XII. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya először arról tájékoztatta Alapítványunkat, hogy eljárásuk során nem sikerült az elkövető kilétét megállapítaniuk, így az eljárás felfüggesztéséről határoztak. Egy ugyanazon a napon kelt másik határozatban viszont arról tájékoztatták Alapítványunkat, hogy a Kitörés túra szervezőjét kihallgatni kívánják, ezért az eljárás folytatásáról döntöttek. Az eljárás határideje július 6.

A BRFK XII. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya először arról tájékoztatta Alapítványunkat, hogy eljárásuk során nem sikerült az elkövető kilétét megállapítaniuk, így az eljárás felfüggesztéséről határoztak. Egy ugyanazon a napon kelt másik határozatban viszont arról tájékoztatták Alapítványunkat, hogy a Kitörés túra szervezőjét kihallgatni kívánják, ezért az eljárás folytatásáról döntöttek. Az eljárás határideje július 6.



## A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	március 1-26.	Jobbikhoz köthető politikusok antiszemita megnyilvánulásairól cikkeztek	További gyűlöletcselekmények
2.	március 2.	Valószínűleg 2019-ben sem nyit meg a Sorsok Háza	Közösségi hírek
3.	március 3.	Antiszemita falfirka egy hirdetőtáblán	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
4.	március 3.	Orbán Viktor: Ma új jellege van az antiszemitizmusnak	Hivatalos és civil reakciók
5.	március 6.	Határozat nyomozás felfüggesztéséről, majd folytatásáról	TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei
6.	március 7.	Antiszemita tömeggyilkost méltató újságíró bízott meg Kásler Miklós egy irodalomtörténeti könyv megírásával	További gyűlöletcselekmények
7.	március 9.	Magyarország is csatlakozott a „Hate Stops Here” kampányhoz	Közösségi hírek
8.	március 15; március 22.	Vitatott személyeket tüntettek ki március 15-e alkalmából	További gyűlöletcselekmények
9.	március 19.	Benjamin Netanjahu: Magyarország határozottan fellép az antiszemitizmus ellen	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
10.	március 20.	Köves Slomó: A Jobbik ma is káros a zsidóságra nézve	Közösségi hírek
11.	március 20.	Róna Tamás főrabbi kapta idén a Scheiber Sándor-díjat	Közösségi hírek
12.	március 23.	Heisler András: Magyarországon „csak” verbális antiszemitizmus van	Közösségi hírek
13.	március 25-26.	Horthyt méltatta Schmidt Mária egy Trianonról szóló konferencián	További gyűlöletcselekmények



---

## KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

**13597539-12302010-00057157**

**FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000**

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: [www.tev.hu/forrodrot](http://www.tev.hu/forrodrot)  
és Facebook-oldalán: [www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany](https://www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany)

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, [info@tev.hu](mailto:info@tev.hu)

---

## FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

[http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy\\_doc.cgi?docid=A1200100.TV](http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV) (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDewitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

---





---

## IMPRESSZUM

**Kiadó:** Szalai Kálmán ügyvezető igazgató,  
Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.

**Szerkesztők:** Nádasi Krisztián vezető kutató,  
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport  
**Dr. Bodó Kristóf** ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány  
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője  
**Bodó Gábor** kutató, Brüsszel Intézet  
Monitoring Csoportjának tagja  
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

**Támogatás:** **Bodnár Dániel** filozófus,  
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke  
**Andrew Srulewitsch** igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak,  
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő  
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a  
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag  
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a  
forrás pontos megjelölésével.

2019 Budapest

---



## **TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY**

1052 Budapest, Baross utca 61.  
+36 1 267 57 54, +36 30 207 5130  
<http://www.tev.hu>  
[info@tev.hu](mailto:info@tev.hu)

